

Razprava o aktualnih izzivih Evropske unije

NAREJENO V EVROPI, NAREJENO V SLOVENIJI – PRIHODNOST SLOVENSKE IN EVROPSKE INDUSTRIJE V POGOJIH ZELENEGA PREHODA

24. oktober 2023 ob 18. uri

Ekonomska fakulteta (Plava dvorana), Kardeljeva ploščad 17, Ljubljana

OZADJE POGOVORA

Evropska unija si prizadeva za izboljšanje okvirnih pogojev za krepitev globalne konkurenčnosti evropske industrije, ki se sooča z vse kompleksnejšimi izzivi, kot so visoke cene energije, podnebne spremembe, pretresi v dobavnih verigah in geopolitične napetosti. Vse to zaostruje zlasti tekmo za dostop do kritičnih surovin in naprednih tehnologij, hkrati pa je na voljo premalo ustrezno usposobljenih kadrov, potrebnih za uresničitev ciljev digitalnega in zelenega prehoda. EU je med drugim odločena, da bo na čelu čiste tehnološke revolucije in da v prihodnosti postane vodilna sila na trgu tehnologij z ničelno neto vrednostjo, ki bodo ključne za prehod v podnebno nevtralnost.

V ospredju je zlasti krepitev proizvodne moči na strateških tehnoloških razvojnih in proizvodnih področjih, kot so **vetrna energija, toplotne črpalke, sončna energija, čisti vodik, skladiščenje**. Konkreten cilj EU je do leta 2030 zagotoviti evropsko proizvodnjo, ki bi pokrila vsaj 40 % letnih potreb EU na področju tehnologij in proizvodov za pridobivanje energije. Predvideva se namreč, da se bo svetovni trg ključnih čistih tehnologij z ničelno neto vrednostjo do leta 2030 potrojil, njegova letna vrednost pa naj bi znašala približno 600 milijard EUR.

Zahteve po uvajanju teh tehnologij podpirata med drugim tudi načrta za okrevanje po pandemiji **Next Generation EU** in **REPowerEU** za zmanjševanje odvisnosti od ruskega plina. Novi ukrepi bodo pomembno prispevali tudi k uresničevanju ciljev obsežnega zakonodajnega svežnja **Pripravljeni na 55**. Ti med drugim vključujejo tudi prehod na trajnostno mobilnost brez izpustov do leta 2035 in razogljičenje energetske intenzivne industrije, ki je v središču vrednostnih verig EU, njeni izdelki pa so potrebni za nizkoogljične rešitve, ki omogočajo prehod v podnebno nevtralnost.

Na podlagi **uredbe o neto ničelnih tehnologijah**, ki se na ravni EU še usklajuje, bomo dobili tudi seznam strateških zelenih (neto ničelnih) projektov za Evropo, ki bo služil kot vodilo za ukrepanje in naložbe v strateške projekte vzdolž celotne dobavne verige. To je pomembna priložnost za Slovenijo – da ne le zgotovi spodbudno okolje in posodobi svojo industrijo, ampak tudi da kot ena najbolj industrializiranih držav v Evropi postane na tem področju vzor drugim državam.

Vprašanje pa je, katere industrijske panoge bodo v Sloveniji dobile priložnost za povečanje proizvodne zmogljivosti in v katerih delih vrednostnih verig čistih tehnologij so slovenska podjetja?

Kako zagotoviti poenostavljeno regulativno okolje in izkoristiti razpoložljive finančne vire? In kakšne bodo perspektive v EU glede subvencioniranja razvoja in uporabe zelenih tehnologij?

Kako bo to vplivalo na cenovno konkurenčnost evropskih in slovenskih proizvajalcev globalno? In kakšne možnosti v zvezi s tem bi lahko zagotavljala platforma za **Strateške tehnologije za Evropo (STEP)** za podporo evropskemu vodilnemu položaju na področju kritičnih tehnologij, ki je predlagana v okviru revizije večletnega finančnega okvira Unije 2021–27?

Kakšne so možnosti, da EU zagotovi zanesljivo oskrbo s ključnimi surovinami za zeleni prehod? Kdo bodo članice kluba za kritične surovine, ki bi združeval potrošnice surovin in države, bogate z viri? In nenazadnje, kako bo Unija podprla države članice pri zagotavljanju ustreznih znanj in spretnosti, ki so eden najpomembnejših elementov za hiter razvoj, trženje in uporabo ključnih čistih tehnologij?

Razpravljavci

- **Tanja Fajon**, ministrica za zunanje in evropske zadeve (MZEZ),
- **Matevž Frangež**, državni sekretar, pristojen za internacionalizacijo, podjetništvo, razvojna sredstva in turizem (MGTŠ),
- dr. **Iztok Seljak**, direktor v podjetju Hidria Holding,
- dr. **Uroš Merc**, predsednik uprave, skupina BISOL Group,
- **Tanja Skaza**, solastnica podjetja Plastika Skaza,
- **Marko Drobnič**, predsednik uprave družbe TALUM.

Razpravo bo moderiral glavni urednik časnika **Finance, Peter Frankl**.

Na dogodku bo mogoče sodelujočim razpravljavcem tudi zastavljati vprašanja.

Dogodek bo potekal v slovenskem jeziku s tolmačenjem v angleški jezik.

Udeležba je brezplačna. Prosimo vas, da svojo **prisotnost potrdite** do četrтка, 19. 10. 2023, na povezavi: <https://form.jotform.com/bledstrategicforum/razprave-EU>

Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve za uvod v praznovanje 20. obletnice članstva Slovenije v Evropski uniji organizira več dogodkov o prihodnjih izzivih Evropske unije. Namen je obravnavati vprašanja, o katerih razpravlja Svet EU, prispevati k oblikovanju evropskih politik v dialogu s tistimi, na katere odločitve EU najbolj vplivajo, ter pojasniti priložnosti in izzive, ki so zanimivi za najširšo javnost.